

Schoolondersteuningsprofiel

o.b.s. Anloo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.1 Het PrimAH Expertise Team	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.2 Visie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2. Basis- of Specialistische Ondersteuning	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.1 Aanmelding nieuwe leerling.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.2 Wanneer kan onze school het niet (meer)?	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3 Stroomschema.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3. Orthobeelden	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.1 Kwalificatieniveaus in ondersteuning.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.2 Kwalificatieniveau in beeld.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.3 Welke ondersteuning bieden wij per orthobeeld	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage Kengetallen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Inleiding

Met Passend Onderwijs hebben we als PrimAH scholen gezamenlijk de verantwoordelijkheid om een leerling de ondersteuning te geven die het nodig heeft en een passende onderwijsplek te bieden, hetzij binnen onze stichting hetzij binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs 22.01 (Assen en omgeving).

Onze school heeft haar schoolondersteuningsprofiel opgesteld en heeft hierover advies gevraagd aan de medezeggenschapsraad. In dit ondersteuningsprofiel beschrijven we op hoofdlijnen welke expertise we binnen de school hebben en welke ondersteuning we, vanuit de 'eigen expertise, onze leerlingen kunnen bieden. Het schoolondersteuningsprofiel is een onderdeel van de schoolgids, zodat voor ouders, team, leerlingen en anderen inzichtelijk is wat de mogelijkheden en de grenzen van de school zijn.

Ons ondersteuningsprofiel is niet statisch en vastomlijnd. We vinden het belangrijk om elk jaar de balans op te maken en aan te geven welke ondersteuning wij kunnen bieden. De nadruk ligt op maatwerk want de ene leerling is de andere niet. Bovendien vraagt niet elke leerling met een beperking hetzelfde ondersteuningsaanbod.

In de aanmeldingsprocedure onderzoeken we gedegen welke (extra) ondersteuning de leerling van ons vraagt. We gaan na of er op onze school een mogelijkheid is, eventueel met in- of externe begeleiding, om ons ondersteuningsaanbod aan te passen. Wanneer dat niet mogelijk is gaan we gezamenlijk met de ouders na op welke school wel een passende onderwijsplek is (in verband met de zorgplicht van de school).

Kijk voor meer informatie op:

- www.passendonderwijs.nl
- www.passendonderwijs-po-22-01.nl
- www.primah.org
- www.obsanloo.nl

Het PrimAH Expertise Team

Ondersteuning van de scholen wordt vanuit het PrimAH Expertise Team (PET) georganiseerd. Het PET bestaat uit een orthopedagoog, een psycholoog, een gedragsspecialist/ambulant begeleider en een beleidsmedewerker onderwijs. De ondersteuning is handelingsgericht en kan bestaan uit:

- Een nadere specificering van de onderwijsbehoeften van een leerling of een groep;
- Het afnemen Psychodiagnostisch Onderzoek (PO) en observaties;
- Advies over welke (specialistische) ondersteuning een leerling nodig heeft;
- Advies over aanpassingen van het onderwijsaanbod;
- Welke denkrichtingen er zijn voor vervolgstappen.

Visie

Vanuit de focus op de kwaliteit van het onderwijs bieden we, binnen de grenzen van de mogelijkheden, aan alle op onze school aanwezige leerlingen passend onderwijs. Afstemming van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen staat centraal. Om te komen tot een goede afstemming tussen de behoeften van de leerlingen en het onderwijsaanbod werken we handelings- en opbrengstgericht.

De basis van opbrengstgericht werken is de handelings- en oplossingsgerichte houding waarbij wordt gekeken naar de totale ontwikkeling van de leerling. Met de 1-zorgroute wordt op groeps-, school- en bovenschools niveau het onderwijs passend gemaakt aan de onderwijsbehoeften van alle

leerlingen. De kern van de 1-zorgroute is de cyclus van handelingsgericht werken. Hierin is proactief handelen het uitgangspunt.

In de groep

De cyclus van handelingsgericht werken wordt tenminste twee keer per jaar door de leerkracht doorlopen en kent de volgende stappen:

1. evalueren en verzamelen van gegevens;
2. signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;
3. het benoemen van specifieke onderwijsbehoeften;
4. het clusteren van leerlingen met gelijksoortige specifieke onderwijsbehoeften;
5. opstellen van het groepsplan;
6. uitvoeren van het groepsplan.

Schoolniveau

Elke school richt een ondersteunende structuur in, waarbij de leerkracht ondersteund wordt bij het doorlopen van de cyclus van handelingsgericht werken. De intern begeleider (IB) is hierbij de coach van de leerkracht. Hiervoor heeft de intern begeleider drie ankerpunten in de begeleiding:

- de groepsbespreking;
- de leerlingbespreking;
- de klassenconsultatie.

Bovenschools niveau

Scholen, instellingen en professionals werken zodanig met elkaar samen dat er een integraal en passend arrangement is voor de leerlingen en hun opvoeders die bijzondere ondersteuning nodig hebben.

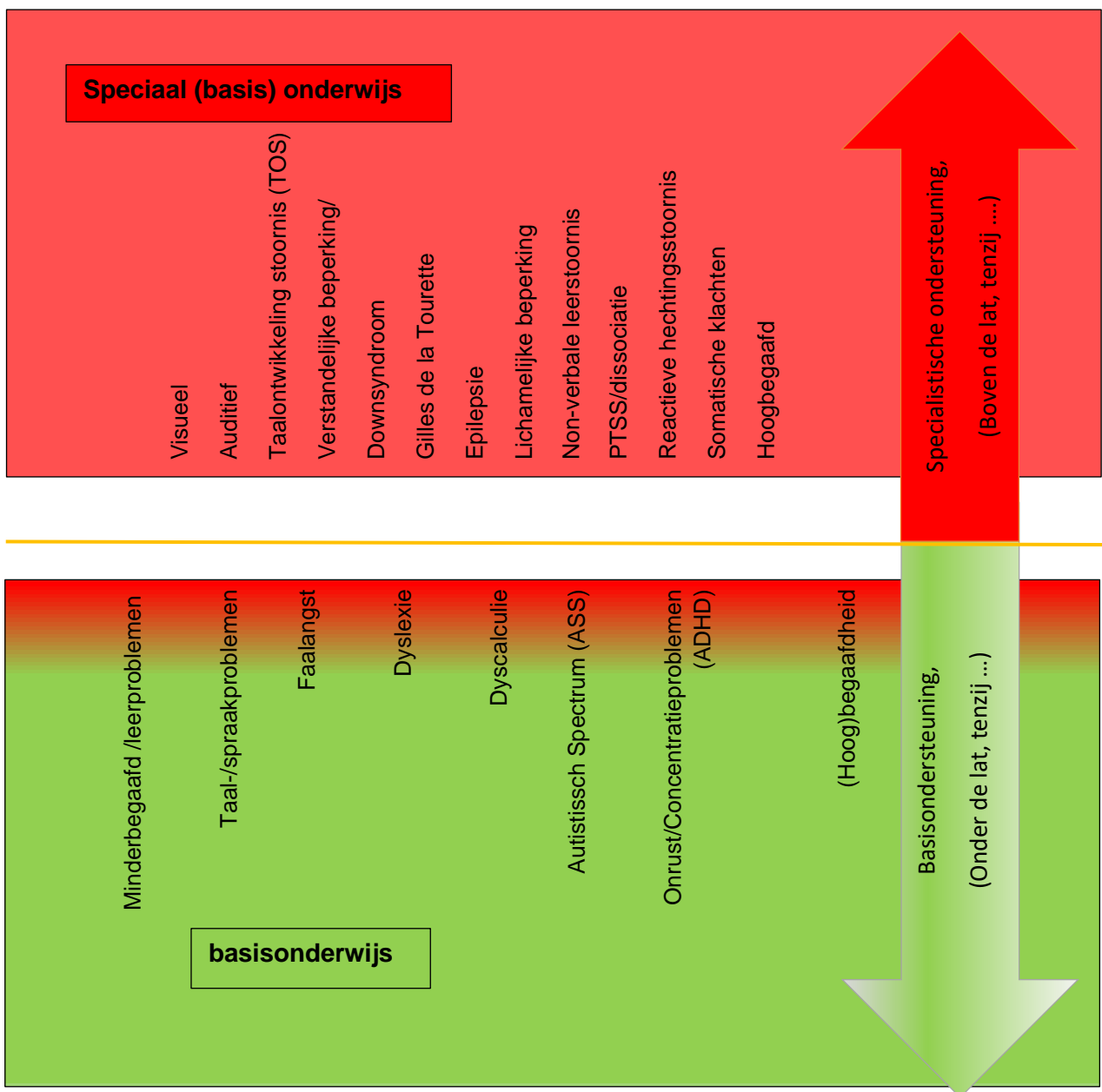
In plaats van (curatief) de ondersteuning op 'uitvallers' te richten, gaan wij vroegtijdig na welke cruciale leermomenten in de leerlijn aan bod komen. Daarbij kijken we welke instructie (basis-, verkorte of verlengde instructie) en ondersteuning leerlingen nodig hebben. Onze visie is dat je binnen passend onderwijs uitgaat van ontwikkelingsmogelijkheden en kansen voor leerlingen, waarbij we ons richten op de positieve kwaliteiten: wat kan deze leerling goed; wat zijn de interesses van de leerling; wat zijn de stimulerende factoren. Voor de leerkracht geldt: waarin ben ik als leerkracht sterk; welke aanpak werkt wel en onder welke omstandigheden.

De leerkracht is de beslissende factor, hij/zij doet er toe! De interne (IB en PET) en/of externe begeleiding van de leerkracht is erop gericht om de competenties van de leerkracht te vergroten bij het afstemmen van het onderwijs op de behoeften van de leerlingen.

Basis – of Specialistische Ondersteuning (onder of boven de lat)

Bij de invoering van Passend Onderwijs is binnen de stichting, met behulp van Kind op Gang, verkend welke 'orthobeelden' we zien. We hebben vastgesteld welke orthobeelden we onder de basisondersteuning (onder de lat) rekenen en welke 'orthobeelden' we zien als specialistische ondersteuning (boven de lat). Dit is geen stringente scheidslijn. Zoals al eerder aangegeven alle leerlingen verschillen ook in mogelijkheden maar ook in beperkingen. Zo kan het zijn dat een leerling met ADHD door allerlei omstandigheden toch 'boven de lat' geplaatst moet worden, omdat de onderwijsbehoefte van de leerling de basisondersteuning van de school overstijgt. Dat geldt ook andersom, een kind dat slechtorend is maar met auditieve ondersteuningsmateriaal weinig extra (specialistische) ondersteuning van de school vraagt. Er kan sprake zijn van dubbel bijzonder, oftewel meerdere orthobeelden die zijn van toepassing. Dan wordt in overleg met PET bekeken welke ondersteuningsbehoefte, basis of specialistisch, de leerling heeft.

In de afbeelding hiernaast is een weergave van orthobeelden 'onder en boven de lat'. Verderop in het document wordt aangegeven op welk niveau wij de ondersteuning van deze orthobeelden op onze school bieden.

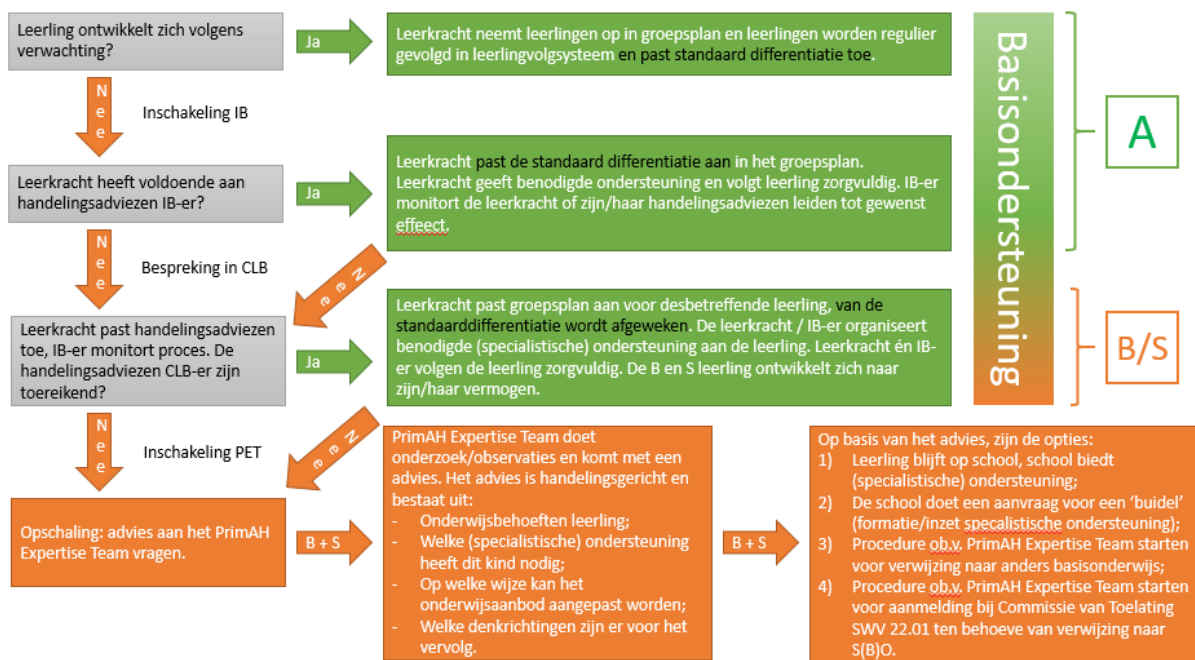

A, B en S systeem

Binnen de stichting hanteren we een indeling naar A, B en S leerlingen, welke er als volgt uitziet:

- A:** Leerlingen die het regulier onderwijsprogramma kunnen doorlopen en regulier gevolgd worden in het Leerlingvolgsysteem en de standaard differentiatie op toegepast kan worden.
- B:** Leerlingen met de orthobeelden onder de lat **én** waarbij afgeweken moet worden van de standaard differentie/ structureel afhankelijk zijn van de aansturing van de leerkracht op sociaal emotioneel en/of cognitief gebied. Aansturing bijvoorbeeld door individuele/verlengde instructie (niet vallend onder de standaard differentiatie), aanpassing leerstof, extra aansturing bij vrije situaties.
- S:** Leerlingen die specialistische ondersteuning nodig hebben (orthobeelden boven de lat) met een handelingsplan. Het handelingsplan/OPP is opgesteld met behulp van interne experts (IB-er, PrimAH Expertiseteam) of externe experts (AB-er, Accare, SMW etc.)

Aanmelding nieuwe leerling

Wanneer een nieuwe leerling op onze school aangemeld wordt, die kenmerken heeft die overeenkomen met een (of meerdere) orthobeeld(en) 'boven de lat' zoals eerder beschreven, schakelt de school het PrimAH Expertise Team in. Samen met een lid van het PrimAH Expertise Team wordt een intakegesprek gehouden met ouder(s)/verzorger(s) van de betrokken leerling, en eventueel andere betrokken hulpverlening. Het doel van dit gesprek is om zo veel mogelijk informatie te verzamelen rondom de mogelijk nieuwe leerling. Op basis van deze informatie kan het PrimAH Expertise Team, samen met de intern begeleider en/of directeur van onze school, besluiten of de leerling een passende plek op onze school geboden kan worden en welke extra ondersteuning de leerling daarbij nodig heeft. Hierbij wordt het stroomschema gevolgd zoals hierboven is weergegeven.

Kwalificatieniveaus in ondersteuning

We onderscheiden onderstaande kwalificatie niveaus voor ons schoolondersteuningsprofiel (SOP) voor zowel de basisondersteuning als de specialistische (extra) ondersteuning.

- Start bekwaam** Teamleden ontwikkelen en bekwamen zich in het orthobeeld. Met extra ondersteuning van PET en/of een externe organisatie kan de gewenste ondersteuning grotendeels geboden worden. De school beschikt nog niet over alle benodigde materialen en inzet van personeel om de gewenste ondersteuning te bieden. Het betreft nog niet een kunde, maar we staan er zeker voor open (geen grens) om ons hierin te ontwikkelen om tot een voldoende niveau van ondersteuning op dit gebied te komen.
- Bekwaam** Op dit gebied kunnen we voldoende ondersteuning geven, er is voldoende kennis en ervaring binnen het team. Benodigde materiaal en ruimte in de formatie voor de gewenste ondersteuning is aanwezig. Als het nodig is worden we begeleid vanuit PET en/of externe organisatie.
- Gespecialiseerd** Op dit gebied kunnen we aangeven op een hoog, gespecialiseerd ondersteuningsniveau te staan. We zijn hierin geprofessionaliseerd en hebben goed materiaal en voldoende formatie om de gewenste ondersteuning te bieden. Er is minimale ondersteuning vanuit PET en/of extern voor de school nodig.
- Grens** Betekent dat we geen passend onderwijs kunnen bieden, tenzij aan (zware) voorwaarden wordt voldaan. Daarbij moet gedacht worden aan inzet van PGB/ZIN van ouders voor medische ondersteuning, extra toezicht, enz.

Basisondersteuning op OBS Anloo

Basisondersteuning is geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school worden uitgevoerd. Deze zijn planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners.

Het benoemen van de onderwijsbehoeften van leerlingen is een essentiële stap. Onderwijsbehoeften zijn de dingen die een kind nodig heeft om goed te kunnen leren. Onderwijsbehoeften richten zich op de ontwikkelingsmogelijkheden en kansen van leerlingen en bevatten doelgericht concrete aanwijzingen voor het aanbod en handelen van de leerkrachten. Op deze manier wordt duidelijk wat deze behoefte betekent voor ons aanbod en handelen naar een leerling.

In deze paragraaf benoemen we specifiek voor de 'B- leerling' welke behoeften het kind heeft, wat hij van de leerkracht/school nodig heeft en op welk kwalificatieniveau wij op dit moment deze leerlingen daarin (kunnen) ondersteunen (in de laatste 2 kolommen).

Orthobeeld	Beschrijving	Onderwijsbehoefte	Benodigde ondersteuning	O.b.s. Anloo
Minderbegaafd/ leerproblemen	<i>Leervertraging treedt op als de leerling trager is in de verwerving van schoolse vaardigheden, waardoor de leerling het reguliere lesaanbod niet kan doorlopen.</i>	De leerling heeft behoefte aan: <ul style="list-style-type: none"> • Leerstof structureren • Leerstof op zijn/haar niveau aanbieden • Visualiseren • Meer tijd in de verwerking nodig en meer aandacht voor stappen/geheugensteuntjes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bied stapsgewijze oplossingsstrategieën aan. ▪ Bied visuele ondersteuning van de instructie en gebruik concreet materiaal . • Heeft voldoende kennis van beschikbare ondersteuningsmaterialen. • Leraren kunnen verstandelijke beperking/minder begaafdheid bij leerlingen op jonge leeftijd signaleren en kunnen hun didactische aanpak hier op afstemmen De school bevordert de deskundigheid bij leerkrachten t.a.v. de ontwikkeling van minder begaafde leerlingen en de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die hierbij naar voren kunnen komen. • De school maakt indien wenselijk gebruik van adaptieve of niveau-toetsen • De school zet een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op een specifieke leerlijn, gekoppeld aan een uitstroomprofiel. Hierbij worden ambitieuze en realistische doelen opgesteld voor de leerling. • De school beschikt over afgestemde leermaterialen. 	De leerkrachten zijn in staat om een leerling met leerproblemen te herkennen en een afgestemd onderwijsaanbod aan te bieden. Door ons bgeringe leerlingenaantal zijn er veel mogelijkheden tot persoonlijk contact en begeleiding van de leerkrachten aan de leerlingen. Daarnaast kunnen we groep overstijgend werken door een leerling aan te laten sluiten bij de instructie van een andere jaargroep. Door het werken in de combinatie groepen, waarbij de leerkrachten hun tijd moeten verdelen over de jaargroepen is het niet altijd mogelijk een individuele leerlijn aan te bieden.
Taal-/spraak problematiek	<i>Een kind heeft moeite met het verwerken van passieve en/of actieve taal, waardoor het kind de taal niet begrijpt of zich niet verstaanbaar kan maken.</i>	De leerling heeft behoefte aan: <ul style="list-style-type: none"> ☺ Een niet corrigerende, positieve interactie ☺ In de communicatie, aan te vullen en meer te volgen dan te leiden 	Leraren hebben kennis van leerlijnen lezen, taal en spellen, en bieden kwalitatief goed leesonderwijs. Leraren weten op basis van welke informatie zij vroegtijdig (potentiele) leesproblemen bij leerlingen kunnen signaleren en kunnen effectieve interventies toepassen	De leerkrachten hebben kennis van de leerlijnen lezen, taal en spelling en zorgen voor een taalrijke omgeving. Ze zijn in staat om problemen te signaleren.

		<p>☺ Logopedische behandeling</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bied een rijk taalaanbod. ▪ Geef speciale tijd bij het lezen van de opdrachten/ teksten en/of het maken van opgaven ▪ geeft ruimte voor herhaling en speciale oefening. • De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van taal-leesproblemen. • De school biedt kwalitatief goed taal-leesonderwijs. • De school werkt volgens de uitgangspunten van het protocol leesproblemen en dyslexie. • De school beschikt over actuele en valide toetsinstrumenten om de taal-leesontwikkeling van kinderen in kaart te brengen 	
Faalangst	<i>Faalangst is een specifieke, taakgebonden vorm van angst. Het beïnvloedt de schoolresultaten en het leven van een leerling op een negatieve manier</i>	<p>De leerling heeft behoefte aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ Bevestigend benaderen in plaats van oordelend ☺ een perspectief bieden ☺ uitgaan van positieve verwachtingen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bied een veilige leeromgeving door een positief klimaat in de klas. ▪ Geef positieve procesgerichte feedback, straal uit dat mislukken niet erg is en toegestaan is, niemand is perfect. ▪ Haal de leerling de leerling niet voor de klas, maar laat hem op zijn plaats antwoorden en vraag niet door als de leerling het antwoord niet weet. ▪ Laat merken dat je de angsten begrijpt. Bespreek deze angst zonder kant en klare oplossingen. ▪ Complimenteer het gewenste gedrag. ▪ Doorbreek het negatief denkpatroon, door te helpen om concrete en realistische doelen te formuleren. 	<p>Op onze school heerst een veilig en positief pedagogisch klimaat. We vinden het belangrijk dat leerlingen leren dat ze fouten mogen maken. We geven positieve procesgerichte feedback.</p>
Dyslexie ¹	<i>Een specifieke leerstoornis, die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen.</i>	<p>De leerling heeft behoefte aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ extra tijd bij lezen ☺ een ander de tekst of opdracht voorleest. ☺ Extra inoefening bij dictees, ☺ stimulering van het klankaspect van taal ☺ hulp bij het corrigeren van eigen werk ☺ beschikbare software en hardware bijv. met spellingscorrectie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De school werkt volgens de uitgangspunten van het protocol leesproblemen en dyslexie. ▪ De school werkt met behulp van effectieve (remediërende) methodieken en aanpakken en compenserende materialen en hulpmiddelen. ▪ De school is op de hoogte van de voorwaarden en procedure om in aanmerking te komen voor door de gemeente vergoede dyslexiezorg en verzorgt de aanvraag indien dit voor een leerling aan de orde is. ▪ De school werkt in overleg met ouders, samen met een dyslexiebehandelaar, indien de leerling door de gemeente vergoede dyslexiezorg krijgt. 	<p>Onze school werkt volgens de uitgangspunten van het protocol leesproblemen en dyslexie. We werken meest met effectieve remediërende methodieken. We zijn bekend met de procedure voor het aanmelden van een leerling voor dyslexie onderzoek en behandeling. Hierin werken we samen met ouders en behandelaars.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ☺ een dyslexie-vriendelijk lettertype zoals comic sans, times new roman of verdana. ☺ werkstukken mondeling mag toelichten ☺ extra gebruik van beeldmateriaal 		
Dyscalculie	<i>Een stoornis die gekenmerkt wordt door hardnekkige problemen met leren, vlot en/of accuraat oproepen, en/of toepassen van reken-/wiskundekennis.</i>	<p>De leerling heeft behoefte aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ extra oefening en herhaling ☺ handige oplossingen ☺ aanbod van telstrategieën <p>De leerling heeft behoefte aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ extra tijd of minder stof ☺ inoefenen van deelvaardigheden, ☺ automatiseringsoefening en ☺ te leren om te gaan met een rekenmachine 	<p>Leraren hebben kennis van leerlijnen rekenen en wiskunde, bieden kwalitatief goed rekenonderwijs en weten op basis van welke informatie zij vroegtijdig (potentiele) rekenproblemen bij leerlingen kunnen signaleren en analyseren en kunnen effectieve interventies toepassen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van ernstige rekenproblemen en dyscalculie. ▪ De school biedt kwalitatief goed rekenonderwijs. ▪ De school werkt volgens de uitgangspunten van het 'Protocol reken- en wiskunde problemen en dyscalculie'. ▪ De school beschikt over actuele en valide toetsinstrumenten om de ontwikkeling op het gebied van ruimtelijk inzicht en rekenen van kinderen in kaart te brengen ▪ De school zet, indien nodig, een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op ambitieuze en realistische doelen voor de leerling. ▪ De school werkt met behulp van effectieve (remediërende) methodieken en aanpakken en ondersteunende materialen en hulpmiddelen. 	<p>De leerkrachten hebben kennis van de leerlijnen rekenen en wiskunde en zijn in staat om vroegtijdig problemen te signaleren. De kennis moet nog verder worden uitgebreid.</p> <p>Interventies kunnen effectief worden toegepast. Eventueel onderzoek bij een leerling kan door ons eigen PET worden uitgevoerd.</p>
Autisme Spectrum Stoornis (ASS)	<p>Een ontwikkelingsstoornis waarbij de informatieverwerking belemmerd is. Twee domeinen: Beperkingen in de sociale communicatie en sociale interactie</p> <p>Sprake van stereotype gedragingen en specifieke interesses.</p>	<p>De leerling heeft behoefte aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ structuur en voorbereiding op alle situaties, met name vrije situaties. ☺ herhaling van lesstof en instructie. ☺ een afwisselend programma, tussen denken en doen. ☺ een rustige plaats. ☺ uitleg wat er misgegaan is en dat het goede voorbeeld wordt 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis hebben en het kunnen signaleren van ASS. ▪ Gebruik aangepast taalgebruik, die maar voor een uitleg vatbaar is; korte en concrete instructies geven. ▪ Begeleid sociale interacties en de afstemming op anderen. ▪ Houd rekening met vertraagde informatieverwerking, door extra schakeltijd te geven. ▪ Besef dat de leerling zich moeilijk kan inleven in de ander en hier ook naar handelen (begrip en inlevingsvermogen). Zie de onmacht en beschouw het niet als onwil. 	<p>De leerkrachten hebben enige kennis van ASS en kunnen dit signaleren. Op onze school werken we met gestructureerde dagprogramma's. Wanneer nodig kunnen we gebruik maken van de gedragsspecialist uit ons PET.</p>

		gegeven of een alternatief wordt aangeboden.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Leg de groep uit wat de leerling zijn probleem is. ▪ Heb inzicht in groepsdynamische processen om adequaat te kunnen handelen in geval van pesten; ▪ Visualiseer en concretiseer/kader de lesstof; ▪ Werk met een voor de leerling gestructureerd dagprogramma, vaste afspraken en regels (bijv. zichtbaar rooster op het bord); ▪ Bereid de leerling voor op onverwachte, onbekende, onvoorspelbare situaties (bijv. pauzes), Doe dit heel concreet: wat, waar, hoe, met wie en wanneer gaat de leerling iets doen. ▪ Zoek aansluiting bij de interesse van de leerling. ▪ Geef expliciet aan wat het doel is van een activiteit en benadruk de samenhang. ▪ Probeer inzicht te krijgen in de factoren die de gedragingen uitlokken, probeer deze te vermijden. ▪ De school stimuleert en bevordert de kennis en vaardigheden van de leerkracht in bovenstaande vaardigheden. ▪ De school ondersteunt de leerkracht actief bij bovengenoemde vaardigheden. ▪ De school zorgt ervoor dat het team en andere betrokkenen desbetreffende leerling handreikingen aanbiedt voor de vrije situaties (pauze, overblijf, gym etc.). 	
Onrust/-concentratieproblemen, mogelijk gecombineerd met hyperactief gedrag (ADHD):	Een ontwikkelingsstoornis die problemen veroorzaakt op het gebied van concentratie, impulsbeheersing en de mate van beweeglijkheid. Er is sprake van problemen bij de zelfregulering van aandacht en gedrag. Drie typen: <ul style="list-style-type: none"> • Overwegend onoplettende type; • Overwegend hyperactieve-impulsieve type; Gecombineerde type.	De leerling heeft behoefte aan: <ul style="list-style-type: none"> ☺ complimenten voor goede, sociale interacties. ☺ regelmatige motorische activiteiten ☺ duidelijke, concrete, korte en enkelvoudige instructies. ☺ ondersteuning d.m.v. schema's en beeldmateriaal. ☺ geheugensteuntjes en alternatieve studiestrategieën ☺ keuze in volgorde van werkzaamheden. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis hebben en het kunnen signaleren van ADHD. ▪ Bied een gestructureerde en voorspelbare leeromgeving. ▪ Complimenteer positieve gedragingen en sociale interactie. ▪ Bied ruimte voor extra motorische activiteiten. ▪ Kan flexibel omgaan met het lesprogramma en kan deze aanpassen ▪ Laat zich niet laten leiden door gedragingen, maar ziet de leerling en zijn onvermogen achter het gedrag. ▪ Werk met geheugensteuntjes en alternatieve studiestrategieën. 	De leerkrachten kunnen onrust-en concentratieproblemen signaleren. We bieden ene gestructureerde en voorspelbare leeromgeving waarin ruimte is om flexibel te zijn wanneer dat nodig is. Vanuit ons PET kunnen we een beroep doen op een gedrag specialist. <div style="background-color: #e0e0e0; padding: 5px; text-align: center;"> De school ondersteuningsteam opged. </div>

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderscheid maken van kennis en de presentatie daarvan (handschrift, verzorging, grammatica, interpunctie). ▪ Kan onrust ombuigen in wenselijke gedrag. ▪ Herhaal lesstof en instructie; ▪ De school ondersteunt de leerkracht bij het inbouwen van motorische activiteiten; ▪ De school biedt een zo prikkelvrije omgeving. ▪ De school stelt indien nodig een individueel plan op (individuele leerroute gedrag) om de leerling in zijn (gedrags)ontwikkeling te volgen en te stimuleren 	
(Hoog) begaafd	Wanneer iemand beschikt over bovengemiddelde cognitieve vaardigheden (IQ > 130), doorzettingsvermogen en creativiteit in denken.	De leerling heeft behoefte aan: <ul style="list-style-type: none"> ☺ Autonomie, ruimte om zelf te kiezen, zelf te ontdekken, zelf te ervaren en de dingen op een eigen manier te doen ☺ Intellectuele stimulans, uitdaging op het eigen niveau. ☺ Steun bij het leren van leer- en werkstrategieën. ☺ Geen eenzijdige nadruk op prestaties of 'het hoogbegaafd zijn'. 	<p>Leraren hebben kennis van de ontwikkeling van meer- en hoogbegaafde leerlingen en de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die hierbij naar voren kunnen komen. Leraren kunnen hoogbegaafdheid bij leerlingen op jonge leeftijd signaleren en kunnen hun didactische aanpak hierop afstemmen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bied een uitdagende leeromgeving, laat hen ook 'op hun tenen lopen' • Past aan op de leerstijl van de leerling en speelt in op het niveau en de creativiteit van de leerling • Gebruik een goed systeem waarbij de ontwikkeling van de leerling gevolgd wordt (m.n. bij versnellers treden veelal hiaten op) • Bevordert het leren leren en leren denken. • Zet Levelwerk/-box in. • Stimuleert uitdagende opdrachten (filosofie, informatiekunde, etc.) • De school beschikt over een coördinator (hoog)begaafdheid en zet de bovenscholse specialisten in. • Ontwikkelt de onderzoeksvaardigheden en algemene vaardigheden. • De school/schoolbestuur beschikt over een deskundige op het gebied van hoogbegaafdheid. • De school beschikt over een instrument om hoogbegaafdheid te signaleren • De school heeft beleid ten aanzien van compacten, verrijken en versnellen. • De school zet een afgestemd leerstofaanbod in dat gebaseerd is op ambitieuze en realistische doelen voor de leerling. 	Op onze school is een coördinator meer- en hoogbegaafdheid werkzaam. We kunnen meer-en hoogbegaafdheid signaleren en ons onderwijsaanbod aanpassen door gebruik te maken van de materialen van Levelwerk, daar hebben we nog geen directe ervaring mee. Binnen onze stichting kunnen we een beroep doen op twee specialisten hoogbegaafdheid.

			• De school beschikt over uitdagende leermaterialen.	
--	--	--	--	--

Specialistische (extra) Ondersteuning op OBS Anloo

Extra ondersteuning is ondersteuning die het niveau van basisondersteuning overstijgt. Van extra ondersteuning is in ons samenwerkingsverband sprake als kinderen deelnemen aan speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs cluster 3 en 4 of als kinderen ondersteuning nodig hebben, die de expertise en mogelijkheden van speciaal onderwijs cluster 3 en 4 overstijgt.

Maar wij kunnen ook gebruikmaken van bestuurlijke middelen voor leerlingen die extra oftewel specialistische ondersteuning vragen, het zogenaamde 'buideltje' (formatie/inzet specialistische ondersteuning). Een leerling komt in aanmerking voor een buidel op basis van een advies van het PrimAH Expertise Team. Het PET doet nader onderzoek en/of observaties. Het advies van PET is handelingsgericht en bestaat uit:

- onderwijsbehoeften leerling;
- welke (specialistische) ondersteuning dit kind nodig heeft;
- op welke wijze het onderwijsaanbod aangepast kan worden;

Orthobeeld	Beschrijving	Onderwijsbehoefte	Benodigde ondersteuning	o.b.s. Anloo
Visueel	<i>Als een leerling niet of slechts gedeeltelijk kan zien</i>	In overleg met Samenwerkingsverband van Visio (cluster 1) nagaan wat de onderwijsbehoefte is van het kind	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis van de visuele beperking van de specifieke leerling. ▪ Aangepaste werkomgeving (bv. meubilair). ▪ Aangepast leermateriaal (bv. vergroot schrift). ▪ Het bewaken van de veiligheid, ten aanzien van omstandigheden waarin het zicht van de leerling beperkend is. 	We hebben op onze school de mogelijkheid om aanpassingen te doen in leermateriaal (vergroten van lesboeken) en omgeving (plek in de klas). Wij zijn niet toegerust om een leerling die blind is te begeleiden, dit is voor ons een grens.
Auditief	<i>Een auditieve beperking betekent dat het horen in enige en/of ernstige mate beperkt is.</i>	Na onderzoek van het audiologisch centrum /Kentalis nagaan wat de onderwijsbehoefte is van het kind	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis van de auditieve beperking van de specifieke leerling. ▪ Het afstemmen van de wijze van spreken. ▪ Veel visuele ondersteuning bieden, het gebruik van lichaam, gebarentaal en pictogrammen. ▪ Aandacht hebben voor de plaats in de klas. ▪ Met regelmaat controleren of de informatie juist gehoord wordt. 	We hebben op onze school de mogelijkheid om aanpassingen te doen in de omgeving (plek in de klas) en het gebruik van hulpmiddelen. Wij zijn niet toegerust om een leerling die doof is te begeleiden, dit is voor ons een grens.
Taal ontwikkelingsstoornis (TOS)	<i>Een neurocognitieve ontwikkelingsstoornis in het verwerven van taal. Deze leerlingen hebben grote</i>	De leerling heeft behoefte aan gespecialiseerde logopedie en taaltrainingen en therapieën over het	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis hebben van de TOS van de specifieke leerling. ▪ Het bieden van een taalrijke omgeving. ▪ Meer tijd geven om taal te begrijpen en te uiten. ▪ Aangepaste instructies, door eenvoudig taalgebruik. 	Op onze school bieden we een taalrijke omgeving. Door onze groepsgrootte kunnen we een leerling veel individuele begeleiding bieden. Eventueel kan ook externe hulp ondersteuning geven.

2019-09-30 PrimAH SOP

	<i>problemen met het uiten en/of begrijpen van taal, maar hebben verder een normale intelligentie. TOS gaat vaak gepaard met cognitieve beperkingen op het gebied van auditieve waarneming, executieve functies en/of de affectieve informatieverwerking.</i>	omgaan met gevoelens en het functioneren op school Op basis van arrangementen met Kentalis wordt de onderwijsbehoefte en het aanbod bepaald.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Visuele middelen gebruiken, ter ondersteuning van de taal. ▪ Signaleer emoties tijdig en benoem ze, samen met de leerling. 	
Verstandelijke beperking (bijv. Syndroom van Down)	<i>Wanneer de geestelijke vermogens van een leerling zo zwak zijn, dat dit het functioneren in het dagelijks leven bepaalt. De cognitieve, sociale en praktische ontwikkeling blijft achter en daardoor is het vermogen om zich aan te passen verminderd.</i> <i>Syndroom van Down: Een aangeboren, genetische afwijking die ontstaat door een trisomie van het chromosoom 21.</i>	In overleg met het PrimAH Expertise Team nagaan wat de specifieke onderwijsbehoefte is van de leerling	<ul style="list-style-type: none"> ▪ het aanpassen van het aanspreekniveau en hier flexibel mee om kunnen gaan; ▪ het aanbieden van verlengde instructie, herhaling en controle en het hebben van geduld hierbij; ▪ het abstractieniveau van lesstof concretiseren en stapsgewijs aanbieden; ▪ het kunnen omgaan met disharmonische profielen; ▪ het kunnen bieden van een gestructureerde leeromgeving; ▪ de leeftijd kunnen loskoppelen van ontwikkelingsniveau. 	Tijd en aandacht; extra ondersteuning door onderwijsassistent Materialen en voorzieningen Ondersteuning PET bij inschatten haalbaarheid onder voorwaarden, er is een grens.
Gilles de la Tourette	<i>Een neuro-psychiatrische aandoening, gekenmerkt door tics. Een tic is een plotselinge, terugkerende, niet-ritmische beweging of geluid.</i>	De leerling heeft behoefte aan (gespecialiseerde) gedragstherapie. In overleg met PET en behandelaar onderwijsbehoefte vastleggen De leerling heeft behoefte aan:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verdiep je in de stoornis ▪ Overleg met de leerling en de ouders hoe je uitlegt aan de rest van de groep wat er aan de hand is. ▪ Voorkom "overload" want dan verergeren de tics. ▪ Zorg dat er een ruimte beschikbaar is, waar het kind kan "ontladen." ▪ Geef het kind een plekje aan de zijkant van de klas. Neem de zijkant dicht bij de deur, zodat het kind onopvallend weg kan om zich te "ontladen" ▪ Schenk zo weinig mogelijk aandacht aan de tics. 	Tijd en aandacht; extra ondersteuning door onderwijsassistent Materialen en voorzieningen Ondersteuning PET bij inschatten haalbaarheid onder, onder voorwaarden, er is een grens.

		<ul style="list-style-type: none"> ☺ tijd en ruimte voor ontlading ☺ behoefte aan friemelen, bewegen en met voorwerpen spelen ☺ pauzes tussen het werk door ☺ hulp bij het organiseren ☺ het navertellen van de instructie ☺ weinig te hoeven schrijven ☺ extra beweging/ stressvermindering ☺ aankondiging van lesovergang 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eis geen oogcontact, dit geeft bij sommige kinderen teveel prikkels. Spreek een gebaar af om de aandacht te trekken, of noem eerst de naam van het kind. ▪ Negeer dat deze kinderen vaak bewegen, wriemelen, met voorwerpen spelen, enz.. ▪ Weet dat deze kinderen moeilijk op hun beurt wachten, ze zijn impulsief. Tijdens het wachten bouwt zich spanning op, die weer resulteert in meer tics. ▪ Probeer impulsief gedrag te verminderen met het aanleren van cognitieve strategieën. ▪ Laat gedachten verwoorden en gebruik eventueel de <u>Meichenboom</u> (beertjes) methode. 	
Epilepsie	<i>Een aandoening die zich uit in de vorm van aanvallen, deze ontstaan door een plotselinge, tijdelijke verstoring van de elektrische prikkeloverdracht in de hersenen.</i>	Op basis van inzet van het paramedisch team wordt de onderwijsbehoefte en het aanbod bepaald..	School: hanteert het protocol medische handelingen en laat het paramedisch team hen ondersteunen. Belangrijk hierbij is om in geval van een aanval de noodnummer en hulproute bij de hand te hebben. Leraren hebben kennis van de epileptische aandoening en weten de omgeving zodanig in te richten (plek in de klas, verlichting geluid) ter voorkoming van een epileptische aanval.	Deskundigheid team vergroten; kennis hebben van epilepsie Protocol medisch handelen Extra handen bv onderwijsassistent op afroep of BHV'er Materialen en voorzieningen in de klas (wat is nodig?) Samenwerking paramedisch team Afhankelijk van de ernst en de frequentie, er is dus een grens.
Lichamelijke beperking <i>Wanneer een leerling door een probleem aan zijn lichaamsdelen, gehinderd wordt in zijn handelingen en/of bewegingen.</i>	<i>Wanneer een leerling door een probleem aan zijn lichaamsdelen, gehinderd wordt in zijn handelingen en/of bewegingen</i>	Na inschakeling van het paramedisch team wordt de onderwijsbehoefte en het aanbod bepaald.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Leraren hebben algemene kennis van motorische en gezonde ontwikkeling van kinderen en kunnen achterstanden in motorische ontwikkeling herkennen en op advies van deskundigen eenvoudige interventies toepassen. <ul style="list-style-type: none"> ▪ De school is in staat om integratie met niet-gehandicapte leeftijdgenoten te realiseren; ▪ De school is in staat om fysieke aanpassingen en specifieke maatregelen door te voeren zoals medicijngebruik, dieet, toepassing van aangepaste materialen etc. ▪ De school maakt fysieke toegang tot het gebouw mogelijk. ▪ De school maakt een aanpassing in het curriculum op basis van de (medische) onderwijsbehoeften voortkomend uit de beperking; 	De leerkrachten hebben algemene kennis van motorische ontwikkeling

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ De school benut ICT benutten om, indien nodig, thuisonderwijs te verzorgen. ▪ De school beschikt en hanteert het protocol medicijngebruik en medisch handelen. <ul style="list-style-type: none"> ▪ De school is rolstoeltoegankelijk. ▪ De school beschikt over een ruimte voor verzorging en/of verrichten van kleine medische handelingen. ▪ De school werkt mee aan het lenen, huren of verkrijgen van materialen en hulpmiddelen die zieke leerlingen of leerlingen met een beperking nodig hebben om deel te kunnen nemen aan het onderwijsleerproces. <ul style="list-style-type: none"> ▪ De school werkt samen met de Jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige CJG/GGD. ▪ De school werkt samen met een motorisch remedial teacher ▪ De school werkt samen met Onderwijs aan Zieke Leerlingen (OZL) bv. via Timpaan. ▪ Voor de inzet van verzorging, verpleging en begeleiding (niet zijnde onderwijsbegeleiding) op school, wordt een beroep gedaan op de Jeugdwet (gemeente) en/of het Zorgkantoor en/of de zorgverzekeraar. 	
Reactieve hechtingstoornis	<p><i>Een stoornis die ontstaat wanneer er geen duidelijk aanwijsbare hechtingsfiguur is op wie de leerling zich kan richten. Twee subtypen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Geremde type: trekt zich emotioneel terug en zoekt geen of tegenstrijdige toenadering.</i> <p><i>Ongeremde type: gaat alleen oppervlakkige vriendschappen aan, is daar niet selectief in.</i></p>	<p>De leerling heeft behoefte aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ zich veilig en welkom voelen in de klas; ☺ zich "gezien" voelt (eens oogcontact, een knipoog, enz.); ☺ veel positieve feedback en succeservaringen; ☺ aanmoediging om zijn werk te doen; ☺ een rustige zakelijke, geduldige benadering; ☺ voorbespreken van de vrije situatie, zodat bijv. het kind weet met wie het kan gaan spelen. ☺ dat de volwassene snapt wat het kind voelt en dat de "aanvallen" van het kind niet persoonlijk zijn; ☺ belonen, in plaats van straffen; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Biedt een veilige, gestructureerde en overzichtelijk omgeving met duidelijke regels en houd je daar ook strikt aan. ▪ Neem vriendelijk, zakelijk de leiding en houd daarbij afstand. ▪ Besef dat deze kinderen zich niet gebonden voelen aan mensen en dus ook niet aan de regels die mensen afspreken of behoeften die anderen hebben. ▪ Bedenk steeds dat dit negatieve aandacht opeisende gedrag voorkomt uit een overlevingsmechanisme. ▪ Stel positieve eisen. Bijvoorbeeld : "Moeilijk he stilzitten? Zullen we samen proberen hoe je dit voor elkaar kunt krijgen?" ▪ Zorg voor een vast zichtbaar dagprogramma en geef eventueel een individuele planner en je daaraan houden. ▪ Zorg dat je voorspelbaar bent. Doe wat je zegt en zeg wat je doet. Bij deze kinderen is "voor deze ene keer dan" geen goed idee. ▪ Zet het kind dicht bij je, liefst met de rug naar een wand. ▪ Probeer de dag altijd positief af te sluiten. "Fijn dat je morgen weer komt." ▪ Werk in korte blokken (bijv. van 10 minuten) en directe (positieve) feedback ▪ Bied visuele ondersteuning. 	<p>Deskundigheid; leerkrachten kunnen aan basisvoorwaarden voldoen. Grens ligt bij ernstige gedragsproblemen Tijd en aandacht maar met een grens in tijd en zorg in de groep Ondersteuning PET (gedrag)</p>

		<p>☺ dat je als volwassene voorspelbaar bent: Doe wat je zegt en zeg wat je doet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De school ondersteunt de leerkracht en het team en volgt de handelingen van de leerkracht en ontwikkeling van de leerling. ▪ Werk intensief samen met hulpverlening/PET.. 	
<p>Somatische klachten</p>	<p><i>Een somatisatiestoornis is een stoornis waarbij een persoon veel verschillende lichamelijke klachten heeft zonder dat hier een lichamelijke oorzaak voor wordt gevonden</i></p>	<p>De onderwijsbehoeften moeten, afhankelijk van de beperking, voor ieder individu apart worden bepaald in overleg met PET/Paramedisch Team</p> <p>☺ Begrip van leeftijdgenoten en volwassenen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Speel in op de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling (somatische gevolgen van een ziekte kunnen motorisch, vegetatief, neurologisch, orthopedisch en sensorisch zijn); ▪ Besteed aandacht aan de sociale aspecten in de klas – tolerantie en integratie medeleerlingen; ▪ Treft wanneer nodig speciale regelingen; ▪ De school gaat een functionele samenwerking aan met ketenpartners. ▪ Bij chronische ziekte is absentie door ziekenhuisverblijf een aandachtspunt; goede communicatie en organisatie zijn voorwaarde (b.v. lesgeven op afstand organiseren). 	<p>Op onze school heerst een veilig en positief pedagogisch klimaat. Tolerantie naar elkaar is hoog.</p> <p>Deskundigheid is afhankelijk van de klachten; team moet goed geïnformeerd worden</p> <p>Tijd en aandacht; m.n wanneer de leerling lessen mist</p> <p>Materialen en voorzieningen, ook voor thuis? Hier is niet eerder ervaring mee opgedaan</p> <p>Samenwerking PET en paramedisch team</p>
<p>Hoogbegaafd</p> <p><i>Het gemiddelde gemeten IQ ligt rond of boven de 145.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zelfstandig werken geniet de voorkeur boven samenwerken.</i> 		<p>Met de specialisten hoogbegaafdheid en het PET wordt vastgesteld welke onderwijsbehoeften de leerling heeft</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pas de leerlijnen aan op de specifieke onderwijsbehoefte van het kind; ▪ Leren – leren is cruciaal. ▪ Bied uitdagende leerstof aan vanuit meerdere invalshoeken ▪ Maak bij de begeleiding niet alleen gebruik van de leraren in de klas, maar ook van andere begeleiders /experts (stagiaires van universiteiten, bovenschoolse begeleiding - samenwerkingsverbanden) ▪ Maak het omgaan met gelijkgestemden mogelijk. 	<p>Deskundigheid team nog vergroten.</p> <p>We hebben een HB-coördinator binnen de school .</p> <p>Tijd en aandacht; zoveel mogelijk in eigen groep maar met extra materialen en voorzieningen.</p> <p>Samenwerking bovenschoolse HB-coördinatoren en PET.</p> <p>Inzet Bovenschoolse Plusklas.</p>

2019-09-30 PrimAH SOP

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Het nastreven van perfectie, hoge persoonlijke normen</i> • <i>Faalangstig</i> • <i>Specifieke interesses</i> • <i>Uitgebreide woordenschat</i> • <i>Verbaal sterk, schriftelijk soms chaotisch</i> • <i>Redeneren op hoger abstractieniveau</i> • <i>Doorvragen</i> • <i>Dubbel bijzonder</i> 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Bevordert aansluiting bij leeftijdsgenoten die niet hoogbegaafd zijn.</i> ▪ <i>De school schakelt expertise in van de specialisten Hoogbegaafdheid.</i> ▪ <i>De school/schoolbestuur biedt, indien nodig en realiseerbaar, de leerling gelegenheid om een deel van de leertijd (digitaal) samen te werken met ontwikkelingsgelijken.</i> 	
<p>NON VERBALE LEERSTOORNISSEN</p> <p><i>Een stoornis in de verwerking van nieuwe, complexe, ruimtelijke informatie, met grote negatieve gevolgen voor het gedrag en de sociale aanpassing.</i></p>	<p><i>Een stoornis in de verwerking van nieuwe, complexe, ruimtelijke informatie, met grote negatieve gevolgen voor het gedrag en de sociale aanpassing.</i></p>	<p>De leerling heeft behoefte aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ <i>Mondelinge instructie.</i> ☺ <i>Lesstof in vele korte stapjes.</i> ☺ <i>Veel herhaling.</i> ☺ <i>Vaste stappen</i> ☺ <i>Een hoge voorspelbaarheid</i> ☺ <i>Vaste rituelen.</i> ☺ <i>Verbale feedback;</i> ☺ <i>Non verbaal gedrag leren interpreteren</i> ☺ <i>Structureren van spelsituaties</i> ☺ <i>Eerst het praatje, dan het plaatje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Bied instructie op meerdere manieren aan en indien nodig pas tussentijds aan.</i> ▪ <i>Bied de lesstof in kleine stappen aan en de mogelijkheid voor veel herhaling</i> ▪ <i>Integreer het gebruik van compenserende middelen in het onderwijsaanbod.</i> ▪ <i>Bied een gestructureerde en veilige leeromgeving waarbinnen de voorspelbaarheid en veiligheid groot is</i> ▪ <i>Let niet alleen maar op wat de leerling zegt, maar vooral op wat de leerling doet</i> ▪ <i>Vakken als inzichtelijk rekenen, klokkijken en begrijpend lezen, aardrijkskunde, handvaardigheid, tekenen en gymnastiek verlopen moeizaam (technisch lezen en spelling lukt wel).</i> 	<p>De school biedt een gestructureerde, veilige leeromgeving. Het werken in kleine groepen biedt de mogelijkheid om de leerstof veel te herhalen. Deskundigheid; er is op onze school geen ervaring met NLD maar wel tijd en Aandacht voor: materialen en voorzieningen. Samenwerking PET - welke ondersteuning kan het PET bieden?</p>
<p>ODD</p>	<p><i>Leerlingen die moeite hebben om hun emoties (met name woede) en impulsen te beheersen, waarbij normoverschrijdend gedrag het belangrijkste kenmerk is en het negatieve</i></p>	<p>In overleg met PET wordt de onderwijsbehoefte en het aanbod bepaald.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☺ <i>Interpretatie van sociale tekens/situaties en leren te verplaatsen in anderen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Leraren moeten kennis en begrip voor deze beperking hebben.</i> ▪ <i>Spreek een duidelijke stopinstructie af: "STOP! Ik wil dat je ...". Ga niet in discussie, wordt niet boos en laat je niet provoceren</i> ▪ <i>Direct positieve waardering geven voor goede prestaties</i> 	<p>Gedragsproblemen door ODD zijn over het algemeen zodanig groot dat de groep eronder lijdt en doen een te groot beroep op de tijd en het pedagogisch handelen van de leerkracht. Onze school ziet dit als grens.</p>

2019-09-30 PrimAH SOP

	<p><i>gedrag niet wordt bepaald door omstandigheden</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ☺ Vergroten van de eigenwaarde door hem medeverantwoordelijk te maken ☺ Regelmatig feedback en duidelijke regels ☺ Gestructureerde situatie met toezicht ☺ Zelfspraak: het gebruiken van taal (denken) remt het impulsieve reageren (doen) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toon overwicht. Keur fysiek en verbaal agressief gedrag altijd af, maar nooit de persoon. Negeer het grensoverschrijdend gedrag nooit. ▪ Draag gedragsalternatieven aan; welk gedrag je wel wilt zien. ▪ Vergroot het probleemoplossend vermogen en laat zien dat het negatief gedrag geen goede oplossing is voor moeilijke situaties. ▪ Bekrachtig positief, gewenst gedrag. Werk met beloningssystemen. ▪ Bied oefeningen in sociale vaardigheden aan. ▪ Leer de leerling in rollenspellen om te gaan met kritiek, spanning en teleurstelling. ▪ Bespreek alles direct en rechtstreeks met de ander die beschuldigd wordt om te voorkomen dat je tegen elkaar uitgespeeld wordt. ▪ Probeer fysieke agressie om te zetten in mogelijkheden om motorisch te ontladen. ▪ Werk intensief samen met hulpverlening/PET. 	
--	---	---	--	--

Wanneer kan onze school het niet (meer)?

Onze school kan een leerling niet (meer) voldoende bieden, indien:

- De ondersteuning die de school kan bieden, niet (meer) tegemoet komt aan de onderwijsbehoeften van de leerling;
- De (extra) ondersteuning zoveel aandacht vereist, dat er sprake is van verstoring van het onderwijsproces van andere leerlingen;
- Er sprake is van verstoring van de rust en orde op school.

Indien er twijfels zijn of de school voldoende ondersteuning kan bieden aan een leerling, wordt een zorgvuldige afweging gemaakt. De uitkomsten hiervan zijn onder meer afhankelijk van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling, de omvang en samenstelling van de groep en de ervaring en deskundigheid van het team. Indien het op onze school niet (langer) lukt om een passend onderwijsaanbod te realiseren, gaan we in overleg met het PrimAH Expertiseteam en de ouders om andere mogelijkheden te bespreken.

Dit kunnen zijn:

- een andere basisschool;
- een school voor speciaal basisonderwijs;
- een school voor speciaal onderwijs.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de notitie “Beleid, Aanmelding, Toelating en Verwijdering” van Stichting PrimAH, te vinden op www.obsanloo.nl

Bijlage gegevens en kengetallen

Algemene gegevens van de school

School	o.b.s. Anloo
Adres	Kerkbrink 2
Postadres	9467 PH Anloo
Telefoon	0592272079
E-mail	directie.anloo@primah.org
Website	www.obsanloo.nl
Directeur	Dhr. R.S.Mulder
Intern begeleiders	Mw. C. Buikema/ Mw. K. Miedema
Bestuur	Stichting PrimAH
Website bestuur	www.primah.org
Samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband passend onderwijs 22-01 p.o.
Website samenwerkingsverband	www. Passendonderwijs-po-22-01.nl

Kengetallen

	2019-2020	2018-2019	2017-2018
Aantallen leerlingniveau			
Aantal leerlingen (teldatum 1 oktober)	34	34	32
Gemiddelde groepsgrootte	12	12	11
Percentage leerlingen met een leerlinggewicht (teldatum 1 oktober)	0	0	0
Aantal leerlingen met een individuele leerroute	1		
Aantal leerlingen met een dyslexieverklaring	2	1	1
Aantal leerlingen met een buidel	1	1	1
Aantal leerlingen met een OPP (cluster 1 of 2)	1	0	0
Aantal leerlingen dat is teruggeplaatst vanuit sbo/so	0	0	0
Aantal verwijzingen naar speciaal basisonderwijs	0	0	0
Aantal verwijzingen naar speciaal onderwijs	0	0	0
Formatie			
Totale beschikbare formatie			
Formatie voor de groepen (G)			
Formatie A en B leerlingen			
Formatie S leerlingen (buidels)			
Formatie inzet interne begeleiding (IB)			
Formatie inzet Motorisch Remedial teaching (MRT)			
Formatie inzet remedial teaching			
Formatie inzet onderwijsondersteuning			
Formatie inzet overige aan zorg gerelateerde taken (benoemen welke)			

Bijlage: Onderdeel Sociale Competenties (afkomstig uit het Ondersteuningsplan SWV)

Sociale competenties en voorkomen van gedragsproblemen

Deskundigheid

- Leraren hebben kennis van sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en de knelpunten die zich kunnen voordoen in het functioneren op school, als de sociaal-emotionele ontwikkeling anders verloopt. Leraren kunnen hun pedagogische aanpak afstemmen op de leerling.
- De school/schoolbestuur beschikt over een gedragspecialist / orthopedagoog met specialisme gedrag.
- De school beschikt over een coördinator pestbeleid en een medewerker die fungeert als aanspreekpunt bij pesten¹⁰.

Voorzieningen en materialen

- Er heerst op school een positief pedagogisch klimaat.
- De school heeft een aanbod voor het versterken van sociale competenties
- De school beschikt over een pestprotocol
- De school beschikt over gestandaardiseerde toetsen en instrumentarium voor het in kaart brengen van sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen
- De school monitort de sociale veiligheid op school, waaronder het welbevinden van leerlingen¹¹.
- De school beschikt over (ortho)pedagogische methodieken en ondersteunende hulpmiddelen
- De school/schoolbestuur heeft een actuele meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.
- De school voert sociaal veiligheidsbeleid¹².

Samenwerking

- De school werkt samen met gemeentelijke voorzieningen (maatschappelijke werk / het Centrum voor Jeugd en Gezin)
- De school werkt samen met behandelaars van gespecialiseerde instellingen uit het jeugdveld (Accare, GGZ, Yorneo etc.) op basis van één gezin, één plan.